

БҮГҮННИНГ
АЁЛИ

Мўяссар БЕРДИХУЛОВА:
ҲАЁТ ИМТИҲОНЛАРИ
ҲАЛИ ОЛДИНДА

ОТАСИНИНГ ОРИ
БЎЛАР ҚИЗАЛОҚ

ҚАДР-ҚИММАТИМ, ТАЯНЧИМ ВА ИФТИХОРИМсан, МУСТАҚИЛ ЎЗБЕКИСТОН!

Муҳаммадкарим ШОМУРОДОВ
сурат-лавҳаси.

Миллий либосларнинг ҳар қатида юрак тафти бор

УШБУ СОНДА:

Чемпионлар маҳалласи	2
Полвон мағлубиятини кўтаролмаса	3
Трастбанк — тадбиркорлар хизматида	5
Асалнинг биз билмаган сирлари	6
Эйфелни сотган қаллоб	7
Тамаки қутисидagi ёзувдан қўрқмайсизми?	8

ҲИКМАТ

Ҳикмат талаб қилиниб,
тортқиланмагунича юз
кўрсатмайди. Ким қанча ис-
таса, у ҳам шунча кўпроқ аён
бўла боради.

Жалолиддин РУМИЙ

КУЧЛИ ДАВЛАТДАН — КУЧЛИ ФУКАРОЛИК ЖАМИЯТИ САРИ

МАҲАЛЛАДА ҚАДРИЯТ ЯШАР

Одамлар дилига йўл топа билган инсон кўп эзгу ишлар қила олади.

— 15 йилдан буён маҳалла раиси бўлиб фаолият юритаётган, бу ҳудуднинг ҳар бир хонадонига менга қадрдон бўлгани каби, ҳар қадами, ҳар бир ғиёҳига дилимга яқин, — дейди **Чирчиқ шаҳридаги 15-сонли “Адолат” маҳалласи раиси Мариам Даминова**. — Маҳалладошларимиз шу йиллар давомида доим менинг қанотимга айланишган, десам муболаға қилмайман. Албатта, бу масканда катта-кичик юмушлар кўп, ҳамжиҳатлик бор жойда ҳаммасини осон уйдлаш мумкин. Шу тўғрисида ошоналарнинг ишлари, турли тадбир ва учрашувлар ҳам доим самарали олиб борилади. Шу кўп масканда бир-биримизни қўллаб-қувватлаб гўзал ҳаёт кечирмоқдамиз.

Шаҳардаги аксарият уйлар кўп қаватли иморатлар бўлиб, турли миллат вакиллари бир ота-онанинг фарзандларидек аҳил яшайдилар. Маҳалламизда 1358 та оилада 4299 нафар аҳоли истиқомат қилади. Очиғи, баъзида кўп қаватли уйларда яшовчилар бир-бирини унчалик билишмайди, дейишса ҳайрон қоламан. Бизнинг маҳалламизда бундай ҳолат деярли кузатишмайди, биз тез-тез дилдан суҳбатлар, ҳашарлар уюштириб турамыз. Айниқса, ёшларимизни яқинроқ дўстлаштириш учун спорт мусобақалари ташкиллаштирамиз. Фарзан-

дларини баркамол бўлиб ўсишлари учун ҳар бир ота-она болаларини турли тўғаракларга жалб этишган.

Айни пайтда спорт соҳасида катта ютуқларга эришган маҳалладошларимиз кўплиги билан ҳар биримиз, айниқса, ёшлар беҳад фахрланамиз. Комилжон Содиқов бокс бўйича, Идия Ибрагимов кураш бўйича Марказий Осиё ва Ўзбекистон чемпионлари сифатида шухрат қозонган.

Ҳар бир ёшли Артем Менглиев Италияда ўтказилган рақс бўйича танловда тенгқурлари орасида биринчи ўринни эгаллаган. Шунингдек, Анвар Исроиловлар оиласининг шахмат бўйича вилоят миқёсида иккинчи ўринга сазовор бўлгани кўпчиликини қувонтирди. Хуллас, маҳалламизни “чемпионлар маҳалласи”, десак янглишмаймиз.

Ҳозирги кунда таълим масканларида “Оила — мактаб — маҳалла” дастури асосида иш олиб бораёямиз. 9-

синф битирувчиларини касб-тўғри йўналтиришда ота-оналар билан маслаҳатла-

шиб, боланинг хоҳиш-истагига қизиқамиз. У келгусида тахсил оладиган касб-хунар коллежи тўғрисида батафсил маълумотлар берамиз. Худудимизда жойлашган тикувчилик ҳамда хусусий тадбиркорлик йўналишида фаолият юритаётган корхоналарга коллеж битирувчиларидан бир неча нафари ишга жойлашди.

Маҳалламизда ҳар ҳафта-нинг чоршанбасини “Соғломлаштириш кунини” деб белгиланганимиз, бу ишга нафақат аёлларимиз, шунингдек, мак-

таб ўқувчилари ҳам жалб этилмоқда. Ота-оналарнинг ўзлари оила аъзоларининг саломатлигига жиддий қараш, бир сўз билан айтганда, уларнинг тиббий маданияти ўсгани бундай тадбирлар уюшқоқликда ўтишини таъминламоқда.

Кексами-ёшми, барчага бирдек меҳр қўйганимиз боис жамоамиз билан кўплаб муваффақиятларга эришиб келаямиз. Масалан, 2006 йили “Намунали маҳалла раиси” кўрик-танловида вилоятда 1-ўринга лойиқ топилдик ва маҳалламизга компьютер тақдим қилинди, 2008 йили “Қадриятлар бешигисан, азиз маҳаллам” республика кўрик-танловида 1-ўринга сазовор бўлганмиз, 2013 йили “Намунали маҳалла” кўрик-танловининг вилоят босқичида фаол қатнашдик.

Маҳалла маслаҳатчилари Барно Умарбоева, Кристина Цой ҳамда бошқа барча фаолларимизнинг жонқуялиги, ҳар бир хонадонда дилдан аҳил бўлиб иш туттишлари тўғрисида маҳалламиз кундан-кун файзли ва фаровон бўлмоқда.

НИГОРА ЎРОЛОВА,
“Оила ва жамият”
мухбири.
Тошкент вилояти.

МУСТАҲКАМ ҲИМОЯ ТИМСОЛИ

Президентимизнинг “Ўзбекистон Республикасида паспорт тизимини такомиллаштиришга доир қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида”ги Фармонида белгиланган вазифалардан келиб чиқиб, республикамизнинг барча туман ва шаҳарларидаги ички ишлар бўлимлари тасарруфидаги паспорт бўлими ва бўлинмаларида тегишли электрон қурилмалар ҳозирланиб, биометрик паспортни тайёрлаш ва фуқароларга беришнинг зарур чоралари кўриляптир. Самарқанд вилоятининг Нуробод тумани ички ишлар бўлимининг паспорт бўлимасида ҳам бу борада ишлар қизғин.

— Туман аҳолисини мазкур муҳим ҳужжат билан таъминлаш бўйича икки босқичли тартиб йўлга қўйилган, — дейди туман ИИБ паспорт бўлими босқичи **Зафар Юсупов**. — Биринчи босқичда тумандаги корхона, ташкилот ва муассасалар ходимларига, хорижга чиқаётган, муайян ёшга тўлган, қонунда назарда тутилган фуқароларга, иккинчи босқичда эса белгиланган тартибга кўра, барча фуқароларга берилди.

Янги биометрик паспортнинг амалдагисидан фарқи шундаки, у электрон маълумотни ташувчи қурилмага эга. Шу билан бирга, паспорт бланкисининг ҳимоя тизими

куचाптирилган, бу ўз навбатида ҳужжатни қалбакилаштиришнинг олдини олади. Шунингдек, паспорт бланкисининг ички таркибий қисмида ҳам бир қатор ўзгарттиришлар мавжуд. Биография маълумотлар давлат тилида, лотин ёзувида асосланган ўзбек алифбосида, фотосурат эса босмалаш йўли билан киритилиши ҳамда ламинация плёнкасининг ҳимоя тизими такомиллаштирилгани шулар жумласидандир.

Айни кунларда туман фуқароларига, биринчи галда илк бор паспорт олаётган 16 ёшга тўлган ёшларга биометрик паспорт топширяёямиз. Бир сўз билан айтганда, туманда биометрик паспортни жорий этиш ишлари белгиланган тартибларда фаол олиб борилмоқда.

Фуқаролик паспорти гуруҳ ва ифтихоримиздир, у бизларни дунёнинг исталган ҳудудида ҳам Ўзбекистон Республикаси қонунлари билан ҳимоялайди ва ҳар доим бу бекиёс ҳужжат мустақил юртимиз, давлатимизнинг эркин фуқароси эканлигимизни яққол англатиб туради.

ҲОШИМ ОРЗИҚУЛОВ,
“Оила ва жамият”
мухбири.
Самарқанд вилояти.

Ҳар бир ота-она фарзандларининг ҳар томонлама соғлом ва баркамол, етук инсон бўлиб вояга етишини истайди, ҳаётининг мазмунини улар қамолда кўради.

Одатда, кишилар салом-алиқдан сўнг, инсон учун энг қадри неъматлар ҳақида сўз кетаркан, дейлик, ҳамсуҳбатининг қанча бойлиги борлигини сўрашдан кўра, “нечта фарзандингиз бор?” деб сўрашни афзал билади. Чунки фарзанд ота-онанинг борлиги, оила гултожидир.

Оналик ва болаликни муҳофаза қилиш, соғлом боланинг дунёга келиши, унинг соғлигини асраб-авайлаш масаласи мустақиллик йилларида келиб давлатимиз сиёсатининг устувор вазифаларидан бирига айланди. Шу мақсадда республикамиз миқёсида кенг қамровли изчил ислохотлар амалга оширилмоқдаки,

БАРКАМОЛЛИК ОСТАНАСИ

бунинг ҳаётини мисолларини айни пайтда ҳар биримиз кўриб, моҳиятини чуқур ҳис қилиб турибмиз.

Оддий мисол, бугунги кунда энг чекка қишлоқлардаги тиббиёт муассасалари ҳам замонавий тиббий асбоб-ускуналар билан таъминланганлиги “Соғлом она — соғлом бола” тамойилининг ҳаётга кенг татбиқ этилаётганлигини яна бир қарра тасдиқламоқда. Айниқса, туғиш ёшидаги оналарнинг ҳомиладорлик даври ва туғуруқ жараёнига катта эътибор қаратилмоқда. Туғуруқдан кейин аёл ўз соғлигини тўла тикла олиши, болани эътибор билан парваришлаши учун узок муддатли таътил белгилангани ҳам ана шундай ғамхўрликнинг яна бир ифодасидир.

Албатта, соғлом боланинг туғилиши ва вояга етишида ота-онанинг тиббий билимлардан зарур даражада хабардорлиги, тиббий маданияти етарлича ривожланган бўлиши ҳам ҳал қилувчи аҳамиятга эгадир. Чунки тиббий маданияти юқори бўлган кишилар ўзи ва фарзандининг соғлигига асло бепарво бўлишмайди. Буни ҳаётда, ўз иш жараёнида доим кузатиш мумкин. Шу боис бошқармамиз мутахассислари томонидан жойларда олиб борилаётган ҳуқуқий тарбиёт тадбирларида аҳолининг тиббий маданиятини юксалтиришга қаратилган амалий ишлар катта ўрин тутмоқда.

НОДИРА МИРМУҲАМЕДОВА,
Самарқанд вилоят адлия бошқармаси нотариат,
ФХДё ва адвокатура бўлими бош маслаҳатчиси.

Тадбир

ГЕНДЕР СТАТИСТИКАСИ

Пойтахтимизнинг “Le Grande Plaza” меҳмонхонасида Ўзбекистон Хотин-қизлар кўмитаси ҳамда Давлат статистика кўмитаси томонидан “Гендер статистикасини жамлаш, таҳлил қилиш ва ундан фойдаланишни такомиллаштириш” мавзусида давра суҳбати ўтказилди.

Истиқлол йилларида мамлакатимиз хотин-қизлар масалаларига оид бир қатор халқаро ҳуқуқий ҳужжатлар, хусусан, БМТнинг “Хотин-қизлар ҳуқуқлари қамситилишининг барча шаклларида барҳам бериш тўғрисида”ги Конвенцияси (CEDAW)ни 1995 йилда ратификация қилган.

Мазкур тадбирда БМТнинг CEDAW бўйича кўмитаси Якуний мулоҳазаларининг ижроси юзасидан қабул қилинган Миллий ҳаракат дастури (МХД) нинг 36, 39, 54, ва 55-бандларининг бажарилиши, яъни гендер статистикасини жамлаш, таҳлил қилиш ва ундан фойдаланишни янада такомиллаштириш хусусида атрафлича сўз юритилди. МХД ижроси бўйича юртимизда кенг қўламли ишлар амалга оширилгани алоҳида таъкидланди.

Шунингдек, тадбирда мамлакатимиз гендер статистикаси бўйича Ўзбекистон Республикаси Давлат статистика кўмитаси томонидан ишлаб чиқилган илк веб-сайт тақдими бўлиб ўтди.

Маълумки, гендер статистикаси, бу — эркаклар ва аёлларнинг мамлакат ҳаётининг барча жабҳаларидаги ўрни ҳақидаги маълумот бўлиб, уларнинг соҳалардаги фаолиятига доир ўзгаришларни кузатишга имкон беради.

Давра суҳбатида гендер статистикасини янада ривожлантириш масалалари юзасидан таклифларни ишлаб чиқиш ва уларни манфатдор ташкилотлар ўртасида мувофиқлаштириш борасида фикр алмашилди.

Тадбирда Ўзбекистон Республикаси Бош вазирининг ўринбосари, Республика Хотин-қизлар кўмитаси раиси Элмира Боситхонова иштирок этди.

ГУЛНОЗА БОБОЕВА,
“Оила ва жамият”
мухбири.

Аббос МИРЗАЖОНОВ,
2-сонли Тошкент юридик коллежи ўқитувчиси.

БУГУННИНГ АЁЛИ

Китоблик Низамат Султонова ҳақида сўз очилса, тили ҳам, дили ҳам бир аёл, деган иборани кўп эшитганман. Аввало у тўғриси, ноҳақликни кўрса чидаб туролмайдиган, шартта муносабатини билдириб, дилидагини тилига чиқарадиган аёл. Иш жойида талабчан, қатъиятли ва ўрни келса ғамхўр, жамоасини ҳимоя қилишга қодир раҳбар.

2012 йил — Мустақиллигимизнинг 21 йиллиги байрами арафасида Президентимиз Фармонига биноан Низамат Султонова "Шухрат" медали билан тақдирланганида у раҳбарлик қилаётган Агрсоноат касб-хунар коллежининг оддий ўқитувчисидан тортиб, ўқувчи ёшларига фахрга тўлиб, "Бизлар учун қўшалок байрам бўлиб кетди" дейишди шодмонлик билан.

Дарвоқе, Низамат Султонова бутун фаолиятини ўқувчиларнинг самарали билим олиши ва касбий тайёргарликларини ошириши, битирувчиларни ишга жойлаштириш, ҳаётдан ўз ўринларини топишлари учун пойдевор яратишга қаратмоқда. Бугунги кунда у раҳбарлик қилаётган коллежда 800 нафар ўқувчи 6 та йўналиш бўйича тахсил кўради. Таърибали ўқитувчилардан, ўз касбининг устаси бўлган мураббийлардан иборат ахил жамоа шаклланган. Коллежда касб сирларини пухта ўрганаётган болалар орасида иқтидорлилари талайгина. Улар орасида республика фан олимпиадасида муваффақиятли қатнашганлари, шеврий китоблари чоп этилганлари ва бошқа турли тадбирларда вилоятда муносиб ўрин эгаллаганлари бор.

Коллежда ҳар йили қабул режаси юз фоизга адо этилади. Бунга эришиш учун мактаблар билан мустаҳкам ҳам-

корлик ўрнатилган, коллежининг малакали ўқитувчиларидан иборат тарғибот гуруҳи аъзолари ташкилотчилигида ўқувчилардан касбга оид иншолар олиниб, йўналишларини белгилашда ёшларнинг қизиқишлари ҳам ҳисобга олинмоқда.

Низаматнинг одати шундай: ўқитувчилар дарсини назорат қилишини олдиндан айтмайди, қутилмаган пайт, қутилмаган соатда кириб дарсларни таҳлил қилади, маъруза матнларини текширади. Дарсдан кўнгли тўлмас ўқитувчини аяб ўтирмайди. Аслида директорнинг дарсга қутилмаган "ташрифи" ўқитувчини оғоҳликка ундайди.

Коллежда ўқитувчи меҳнатини рейтинг асосида баҳолаб борилади ва умумлаштирилади. Натижага кўра рағбатлантириш, амалий ёрдам кўрсатиш, қайта тайёрловга юбориш ва бошқа ишлар амалга оширилади. Дарсларни интерфаол усулда ўтаётган, шогирдлари яхши натижаларга эришаётган, ўз устида ишлаб, дарс ишланмалари яратиш, матбуотда мақолалари билан қатнашаётган ўқитувчилар биринчи навбатда рағбатлантирилади. Ўқитувчиларнинг оилавий шароитларидан келиб чиққан ҳолда кўп болали, шунингдек, ёш оилаларга ғамхўрлик кўрсатилади. Бундай ишларни амалга оширишга у ҳамиша адолат билан

ёндашади.

Албатта, иш бор жойда муаммо ҳам бўлади. Коллежининг ички масалаларини Низаматнинг ўзи ҳал қилади, иқтисодий муаммо туғилса ҳомий излаб қолади. "Излаган имкон топади, лоқайдлик ҳукмрон бўлган жойда муаммолар пайдо бўлаверади", дейди у қуюнчақлик билан.

Низамат Султонова таълим соҳасида 33 йиллик таърибага эга. У Тошкент давлат чет тиллар педагогика интитутини (ҳозирги Ўзбекистон давлат жаҳон тиллари университети) нинг инглиз тили филологияси факультетини битириб, тумандаги ўзи туғилиб ўсган Олакўйлик қишлоғидаги 20-умумтаълим мактабидан иш бошлаган эди. 27 ёшга қадам қўйганида қўшни қишлоқдаги 21-мактабга дирек-

тор этиб тайинланди. Ушанда 6 та хонадан иборат, поли йўқ, шифтидан чўплар осилиб ётган кўрмисизгина дала шийпони мактабга айлантирилган бўлиб, дарслар 3 сменада ташкил этилган эди. Низаматнинг вужуди ёнди, ҳаммани оёққа турғизиб, бир йилда ҳашар йўли билан 240 ўринли мактаб тикланди. Мустақиллик йилларида келиб эса давлат томонидан маблағ ажратилгач, спорт майдончалари ташкил этилди, жиҳозланди. Кейинчалик лойиҳа

смета ҳужжатлари тайёрланиб, яна қўшимча 200 ўринли бино қуриб битказилди. Бутун эътибор мактабнинг моддий-техника базасини мустаҳкамлаш, малакали кадрлар билан таъминлаш, таълим сифати ва самарадорлигини оширишга қаратилди ва бунга эришилди ҳам. Хусусан, 2001-2003 ўқув йилларида мазкур мактабда инглиз тили фанини ўқитиш самарадорлиги республикада энг юқори эканлиги тест маркази томонидан эътироф этилди.

Шу тариқа у туманда кўзга кўринган хотин-қиз раҳбарлардан бирига айланди. Бир неча марта туман кенгаши депутати бўлди. У раҳбар сифатида орқада туришни-ку ҳазм қилолмайди, ўртада юришни ҳам ёқтирмайди. "Раҳбар дегани жамоасини

эргаштириб олдинда юриши, кўзга кўриниб туриши, ишлагандан кейин зўр ишлаши керак, номига эмас", дейди у ҳазил аралаш. Йигилишларда унга сўз берилиб қолса борми, шунчалик бурро гапирмадики, нутқ маданияти, нотиклик раҳбар учун нечоғли муҳим эканини ҳис этади киши.

Юқорида айтганимиздек, Низамат Султонова айна пайтда Бектемир Агрсоноат касб-хунар коллежи директори. 2005 йилда у мактаб директорлигидан коллеж директорлигига ўтказилди. Албатта, мактаб таълими билан коллежда олиб борилаётган ишларнинг фарқи жиҳатлари кўп. Низамат коллежда ҳали қурилиш ишлари давом этаётган пайтдаёқ бу ўзига хосликни ўзлаштирди ва унинг касб-хунар таълими соҳасида ҳам самарали фаолият олиб бораётганлигини у эришган ютуқлар яққол исботлаб турибди.

Низамат Султонованинг оиласи ҳам бошқаларга ҳар жиҳатдан ибрат бўларли десак муболаға қилмаймиз. Турмуш ўртоғи Носир ака маданият ҳодими, Ёўғли Нодиржон ҳуқуқшунос, Бобуржон ўқитувчи, Собиржон фермер, Зилола юрист, Сардоржон эса бўлажак шифокор.

Ўз оиласида бахтиёр бўлган аёлнинг ҳаياتидаги ўрни янада салмоқли бўлади. Эл орасида, юрт фарзандлари қамолоти йўлида ҳалол хизмат қилиб келаётган Низамат Султонованинг эзгу ишлари, истиқболли режалари кўп. Уларни амалга ошириш учун унда куч ҳам, билим ва таъриба ҳам етарли.

Лола ЎРОҚОВА.
Қашқадарё вилояти.

Шодмон Алимардонов 18 ёшда. Тошкент шаҳридаги Миробод касб-хунар коллежининг жисмоний тарбия бўлими ўқувчиси. Миллий кураш бўйича 54 кг. вазн тоифасида Ўзбекистон чемпиони. Шунингдек, бир неча бор халқаро ва республика миқёсида ўтказилган очик турнирлар ғолиби.

— Ўзим асли полвонлар юрти бўлиши Сурхондарёда туғилиб ўсганман, — дейди биз билан суҳбатда Шодмон. — Ёшлигимдан бошлаб курашга қизиққанман. Оиламиздаям спортни севмаган инсон йўқ, десам муболаға бўлмайди. Отамнинг ҳам курашга меҳри бўлакча, амакиларим эса катта давраларда кураш тушиб юришарди. Ана шундай муҳитда ўлғайдим ва пойтахтга келгач, бевосита кураш билан жиддий шуғулландим.

Отам — Тўра Алимардоновни биринчи устозим деб биламан. Чунки шахсан у киши бошқа соҳада ишласалар-да, лекин курашнинг гаройиб сир-асорларини ўргатди. Энг муҳими, рағбатлантириш билан бирга илк қадам-

ларимни жиддий назорат қилиб борди. Бу иш ҳамма оталарнинг ҳам қўлидан келавермайдиган, тўғрими?

Отам менга ёшлигимдан шундай деб тайинларди: "Ўғлим, полвон бўлман десанг, мард, қўрқмас, ҳалол бўл!"

Аксинча, бошқа соҳани танла! Қулоғимга кўрғошнiday қуйилган ана шу сўзларни ҳар лаҳзада эслаيمان. Ҳатто қандай беллашув, турнирда иштирок этсам ҳам мени бир четда ниҳоятда талабчан ва қаттиққўл отам кузатиб тургандек бўлаверади. Ва ана шу далда ва даъват мени галабалар сари чорлайверади. Айтмоқчиманки, полвонликнинг илк мактаби оилада шаклланди экан.

— Шодмон, полвонлар мағлубиятни кўтаролмайди, деган гаплар ҳам юради. Сиз ҳали ёшсиз, олдинда катта довлар, синовлар турибди. Албатта, ютқизик ортида гала-

ба туради, дейдилар.

— Мен эндигина кураш деган катта майдонга кириб келаяпман. Билман, олдинда ҳарли оғир ва машаққатли имтиҳонлар кутиб турибди. Насиб этса, коллежни битириб, Ўзбекистон давлат жисмоний тарбия институтини тахсилни давом эттирмоқчиман. Жуда тўғри таъриф бердингиз, мағлубиятни кўтаролган ва албатта эртага ғолиб бўлишига ишонган полвонгина шохсупага чиқади, агар акси бўлса ҳаётда ҳам, даврада ҳам ютқазиб юраверади. Аввало отам, қолаверса, коллеждаги устозларим менга ҳар доим рақиб билан юзма-юз келганда ҳурмат сақлаш кераклигини тайинлашади. Ҳақиқий курашчи учун у билан беллашаётган рақиб гиламдагина рақиб, бошқа пайтда эса чин дўст бўлиши лозим.

— Ҳам ўқиш, ҳам мағшулотларга қандай уйғурашсиз?

— Ёшлигимдан одатланганман, ўтаётган ҳар бир кунимни режалаштираман. Маълум бир вақтнинг дарсларга, кейин эса кўпроқ вақтимни спортга ажратаман. Очғи, мен бу билан жуда ҳам бандман, деб айримларга

Спорт

ўхшаб мактанмоқчи эмасман. Албатта, оиламиздаги юмушлар, дам олиш дегандек, ҳаммасига улғурияман.

— Ҳар бир инсон ёшлигида бир дунё орзулар қанотида яшайди. Сиз ҳам ана шундай нури, ёруғ ниятларда юргандингиз-а?

— Бўлмасам-чи, орзусиз, умидсиз одам қанотсиз қушга ўхшайди, деган аjoyиб иборани эшитганман. Айниқса, менинг тенгқурларим ҳар қанча фахрланса, гурурланса арзийди. Негаки, бизлар ҳақиқий истиқлол фарзандларимиз-да. Ота-оналаримиздан кўп эшитганимиз, авваллари спортчилар, полвонлар чет элларни-ку қўятурарлик, ҳатто ўз қишлоғи, маҳалласидан ҳам чиқолмаган экан. Ҳозир-чи, қаранг, деярли ҳар кун эшитаямиз, қайсидир спортчимиз фалон давлатда галаба қозонди, олтин медалга сазовор бўлди, деб. Шундай экан, мен ҳам насиб этса, халқаро майдонларда Ватаним байроғини баланд кўтаришни орзу қиламан. Бунинг учун тинимсиз изланиш ва чинқиш зарур. Ва асосийси, давлатимиз томонидан биз ёшларга кўрсатилётган эътибор ва рағбатларга муносиб равишда жавоб беришимиз керак. Ана шундагина халқимиз ишончини оқлаймиз.

Сирожиiddин ШОНАЗАРОВ
суҳбатлашди.

“Виждон”, “Хижрон”, “Тубанлик”, “Огоҳ бўлинг”, “Тортадурман жабрини”, “Халала”, “Имкон”, “Тақдир синовлари”, “Омонат дунё” каби бир қанча кинофильм ва спектаклларда яратган катта-кичик образлари орқали эл назарига тушган таниқли санъаткор, Ўзбекистонда хизмат кўрсатган артист Муяссар Бердикулова саҳифамиз меҳмони.

Муяссар Бердикулова Наманган вилоятининг Норин туманида туғилган. 1985 йили Тошкент театр ва рассомчилик (ҳозирги Ўзбекистон давлат санъат ва маданият) институтини тамомлаган. Айни пайтда Ўзбек Миллий академик драма театрида ижод қилмоқда.

Муяссар БЕРДИКУЛОВА,
Ўзбекистонда хизмат кўрсатган артист:

ҲАЁТ ИМТИҲОНЛАРИ ҲАЛИ ОЛДИНДА

— Муяссар опа, инсоннинг касб ҳақидаги тушунчаси ҳам маълум даражада болаликда шаклланади. Уша бетакрор фаслдаги орзуларингиз, дилингизда илк ҳаваслар уйғонган дамларни ҳам эслаб турасизми?

— Болалигим Норин туманидаги Ҳаққулбод шаҳарчасида ўтган. Онамнинг кўпроқ вақти олти нафар фарзандини едириб-кийдириш, рўзгор ташвишлари билан кечарди. Ўчоқ бошида юрган ёки тандинда нон ёпаётганида ҳам доим раҳматли Олмахон Ҳайитованинг кўшиқларини хиргойи қиларди. Юрак тубига ҳаққулаб кетган мисраларни эслаб қолиб мен ҳам ўзимча айтиб юрардим. Романтик ўй-хаёлларга берилиш менга ўша пайтда юққан бўлса керак-да, яхши фильм кўрсам хаёлан ўзимни бош қаҳрамон образида гавдалантирдим.

Еттинчи синфда ўқиб юрган кезларим маданият уйидаги хаваскор ёшлар тўғрисида катнаш бошладим. Устозимиз Абдухалил ака Мамадалиев менга ўхшаган ёш хаваскорлар иштирокида Шароф Бошбековнинг “Тикансиз типратиканлар” спектаклини саҳналаштирганлар. Эсимда, спектакль устида тўрт ой ишлагандик. Абдухалил ака биздан профессионал санъаткорлардек масъулият талаб қиларди. Мен Мисрий ролини ўйнадим, уни бутун вужудим билан ижро этганим учун икки-уч ойгача шу қаҳрамоннинг таъсиридан чиқолмай юрдим. Шундан сўнг санъатга бўлган меҳрим янада ортди.

Бироқ, санъат йўлини танлаганимни эшитган дадам каттиқ қаршилик билдирди. Шунда Одина келинимни дадам билан гаплашиб, пойтахтга кетишимга қўйди. Ўша янгамнинг касби икки-содчи бўлса-да, ёзган шеърини машинага газета ва журналларда босилиб турарди. Мени тушунишларига унинг ижодкорлиги сабаб бўлгандир, деб ўйлайман. Ҳозир у киши 60 ёшда, сал узокроқ кўришмай қолсак, дарров кўнғироқ қилиб, хол-ахвол сўрашга тушади. Онам дунёдан ўтганларидан сўнг катта опам Замирахон ҳамда Оди-

на келинойимга суяниб яшадим, улардан ҳар қандай ҳолатда ҳам сабр-қаноатли, иродали бўлишни ўргандим. Кўпинча ижобий образларни ижро этаётганимда уларнинг феъл-атворидан нималардир акс этиб қолади.

— Сиз роль ўйнаган фильмдан таъсирланиб, бирор нотўғри фикрдан қайтган мухлисларини учратганмисиз?

— “Тубанлик” бадий фильмдаги амма ролини эслатдингиз. У ҳали мактабни ҳам тугатмаган жиянини отаси тенги одамга турмушга чиқишга ундайди. Шу фильм намойишидан сўнг бир мухлисни “Ўйлаб кўрсам, қизим ҳали турмушга чиқишга ёшлиқ қиларкан, уни ўқитиб, олий маълумотли бўлганидан сўнг узатишга қарор қилдим”, деган сўзларини эшитиб қувонганман.

— Бугунги томошабиннинг театрға муносабати қай даражада деб ўйлайсиз?

— Биласиз, бир пайтлар ҳар хил сабабларга кўра театрдан томошабинлар узоклашгани ҳам ҳақиқат. Қувонарлиси, ҳозир театрларга қизиқиш кучайди. «Андишали келинчак», «Ўзбекча рақс», «Кўнгил» спектакллариға томошабинлар билет тополмаган ҳолатлар ҳам бўлди. Менинг назаримда, театр ҳам ўзига хос тарбия маскани. Негаки, ҳар биримизнинг юрагимизда сирли туйғуларимиз, дардларимиз бўлади. Қачонки, ана шу ҳислар, қувонч ва ташвишлар театр саҳнасида маҳорат билан талқин этилса, мухлис минг чакрим масофадан ҳам келиб ўша спектаклни кўради.

— Шахсан мен, бир шинаванда сифатида айтидиган бўлсам, эл назарига тушган номдор санъаткорнинг тўй-томошаларда бошловчилик яъни давра

олиб бораётганини кўрсам, кўнглим хижил бўлади, сиз-чи?

— Эшитишимча, Мукаррама Турғунбоева бир пайтлар “Баҳор” ансамбли қизларига тўйларга рақоса сифатида эмас, меҳмон бўлиб боринглар, деб қаттиқ тайинлар экан. Бу билан Мукаррама опа санъатни турли майда-чуйда гап-сўзлардан юқори туришини хоҳлаганди.

Тўй — ҳар бир инсон ҳаётининг энг қувончли куни. Демак, бу ажойиб тантананинг миллий қадриятларимизга мос тарзда, мазмунли ва чиройли ўтиши бошловчининг ҳам савиясига боғлиқ. Кўп кўрамиз, ҳатто шундай тўтиқушифат хаваскор бошловчилар ҳам борки, уч-тўртта шеърни ёдлаб олиб, бачкана қилиқлар қилиб, одамнинг энсасини қотиртиради. Балки шунинг учун ҳам кейинги вақтларда одамлар қувончли кунларига таниқлироқ актёрларни таклиф этаётгандир. Лекин, менимча, бунинг сира ёмон томони йўқ. Фақат яхши ниятда таклиф этилган санъаткор, у эркакми ёки аёлми, барибир, даврани маърифатли даражада, ахлоқ-одоб чегарасидан чиқмай олиб борса, нур устига нур-ку!

— Негадир кейинги пайтларда айрим бадий фильмларда қайнона образига умуман ярашмайдиган кўпол қилиқлар,

Гурунг

бачкана ибораларга ҳам кўзимиз тушиб қолаяпти. Ахир, ҳалқимиз орасида шундай ибратли ўзбек қайноналари ҳам борки, уларни ҳар қанча мактасак, тажрибаларини оммалаштирсак арзийди-ку?

— Гуруч курмакисиз бўлмайди, деганларидек, айрим режиссёр ёки актёрлар тасаввурида бирон салбий хусусияти бор қайнона образини яратсам, шу асар кўпроқ шухрат қозонади, деган нотўғри тушунча шаклланган. Масалан, Сухроб Ҳасановнинг “Хўрланганлар” фильмида Муҳаммадали Абдуқундузов билан эр-хотин образини яратдик. Менинг ролим, яъни ишбилармон аёл асли ўзи бировни уйида хизматкор бўлиб ишлаб юриб ўша уйдаги аёлнинг ёрдами билан тижоратга қўл уради ва тадбиркорга айланади. Пул топпаппан деб оилада ўғлиниям, эриниям, ҳатто келининиям кўз очирмай қўяди. Уларга қарата анчайин аччиқ сўзлар айтиладиган лавҳалар бор. Аммо мен ўша диалогларни имкони борича овозимни ортиқча баландлатмасдан ижро этишга ҳаракат қилдим. Бу билан мен яратган образларим камчиликлардан холи, демокчи эмасман. Ҳар нарсанда бақирини, йиғлаш, кулиш, ҳатто жилмайишда ҳам меъёр бўлиши керак. Ахир саҳна бежизга томошабин курсисидан бир поғона юқорига қурилмаган. Театр ҳамма замонадаим ибрат мактаби бўлиб келган.

— Оилангиз, қизларингиз ҳақида ҳам тўхталиб ўтсангиз.

— Умр йўлдошим Юсуфжон Воҳидов Қашқадарё вилоятининг Китеб шаҳридан, институтда ўқиб юрган кезларимиз танишиб, бир-биримизга кўнгли қўйганмиз. Нозима, Мафтуна, Муслимаҳон исмли қизларимиз бор. Умр йўлдошим ҳам санъаткор, моҳир найчи. Айни пайтда “Сарбон” гуруҳининг продюсери. Озми-кўпми яратган образларим орқали эл меҳрини қозонишимда у кишининг ҳам хизмати катта. Аёл зоти оилада ўзига хос тарози вазифасини ўтайди. Чунки биринчи навбатда умр йўлдошининг кўнглини топиш, фарзандлар тарбияси, қолаверса, севган касбингизни ардоқлаш осон иш эмас. Менинг ҳам баҳоли қудрат зиммамдаги ана шундай шарафли вазифаларни қай даражада уйдалаётганимни вақт кўрсатади.

Оилада она сифатида бири биридан гўзал ва бахтиёр фарзандларимга яхши тарбия бера олсам, қадрдон театрим саҳнасида эса мухлислар кўнглига йўл топа оладиган образлар яратсам, ана шунинг ўзи мен учун улуг бахтдир. Ўйлайманки, ҳаёт имтиҳонлари ҳали олдинда турибди.

“Оила ва жамият”
муҳбири
Нигора РАҲМОНОВА
суҳбатлашди.

ҚОРАЛИК — адабиётшунос Тўра Нафасовнинг “Ўзбек халқ сўзлари” китобида изоҳланишича, “қоралик” сўзи кўпқарида чавандозларнинг улоқни олиб бориши учун белгиланган маррадаги белгиси маъносини ифодалаган.

Тўдани ортда қолдирган чавандоз чангалидаги улоқни қоралиқнинг олдиға олиб бориб, ерга ташлаганида, эл “Ҳалол! Ҳалол!” деб гуриллади.
Журналдан

КЕРОСИН — “Керосин” сўзи тилимизга асли инглиз тилидан кийиб келган бўлиб, ҳайдаш йўли билан нефтдан олинадиган ўткир хидли суюқ ёнилғи маъносини англатади. “Керосин” сўзининг туб илдиизи юнон тилида “мум” деган маънони ифодалаган.

Ўчоқ бошида керосин билан шишасиз ёнаётган жинчироқни ташқарига олиб чиқди.
Садриддин Айний

ҚОРАТЎБАЛ — бу сўз халқ тилида, айниқса, чорвадорлар орасида кўп ишлатилади. “Зоминнинг тил қомуси” китобида изоҳланишича, тилимизда танаси қора рангли, бошининг тепаси оппоқ бўлган жониворларга нисбатан “қоратўбал” сўзи қўлланади.

Бугунги кўпқари-нинг олди қоратўбал от бўлди.

СУРНАЙ — сурнайнинг пуфлаб чалинадиган мусиқа асбоби эканлигини яхши биламиз. Хўш, бу сўзнинг туб илдиизи қандай маънога эга? “Сурнай” сўзидаги “сур” сўзининг туб илдиизи “тўй” деган маънони англатган. Демак, “сурнай” “тўйнай” дегани экан.

Энди билдим, бир кун сенинг тўйинг бўлиб, Сурнай йиғлар саҳаргача ўйин бўлиб.
Муҳаммад Юсуф
Эшқобил ШУКУР тайёрлади.

ТРАСТБАНК:

ТАШАББУСКОР
ТАДБИРКОРЛАРГА
МАДАДКОРМИЗ

Юртимизда кичик бизнес ва хусусий тадбиркорликни моддий қўллаб-қувватлаш, ишлаб чиқариш жараёнини техникавий жиҳатдан янгилаш, айланма маблағ ҳаракатини тобора изчиллаштириш, янги иш ўринлари яратиш орқали аҳолининг иш билан бандлигини таъминлашда банк тизими алоҳида ўрин тутиб келмоқда.

Хусусан, ўтган "Обод турмуш йили"да "Трастбанк" хусусий очик акциядорлик биржа банки жамоаси ҳам кичик бизнес ва хусусий тадбиркорликни қўллаб-қувватлаш ва соҳани ривожлантиришга ўз улушини қўшиш учун кўплаб амалий ишларни бажарди. Буни турли соҳаларда юртимиз равнақи учун астойдил меҳнат қилаётган тадбиркорларнинг қуйидаги фикр-мулоҳазаларидан яққол англаш мумкин.

Нуриддин РАХИМОВ,
"BENRUZ ODIL" МЧЖ директори:

— Мен раҳбарлик қилаётган тиббиёт йўналишидаги масъулияти чекланган жамият "Трастбанк" ХОАББ Наманган филиалининг миждо ҳисобланади. 2013 йилда банк билан ҳамкорлигимиз натижасида малакали тиббий ёрдам кўмаги кўрсатишга имкон берадиган жиҳозлар сотиб олдик. Кредитнинг умумий суммаси 225 млн. сўмни ташкил этди. Шундан 166 млн. сўм маблағ DC-7 ташхис қўйиш тизимининг ультратовуш комплексини харид этишга сарфланди. Ўтган йил ноябрь ойида олган кредитимиз эвазига эса фаолиятимизга жуда зарур бўлиб турган FG-29V русумли гастродифиброскопга эга бўлдик. "Трастбанк" томонидан бизга ўз вақтида кўрсатилган моддий кўмадан ниҳоятда мамнунмиз. Аҳолига кўрсатилган тиббий ёрдам сифати ҳам, хизмат маданияти даражаси ҳам сезиларли ўсди. Ҳозирда тиббий хизмат кўламини янада кенгайтириш мақсадида биз янги беш қаватли тиббий марказ биноси қурилишини бошлаб юборганмиз. Бўлажак тиббий марказни янги замонавий қурилма-ускуналар билан жиҳозлашга навбат келганда биз яна ишончли ҳамкоримиз бўлган "Трастбанк"ка мурожаат қилиш ниятидамиз.

Бахтигул АЛИМОВА,
"Yangiyer ulgurji savdo" МЧЖ раҳбари:

— "Трастбанк"нинг Термиз филиалидан олинган кредит эвазига узоқ бир қишлоқ ҳудудида боғдорчилик ишларини ташкил этдик. Банкнинг молиявий кўмаги асосида бизнес ташаббусларимиз қўллаб-қувватланиб, кредит ёрдамида кўшимча даромад жамғарилди. 2014 йил ишларимизни янада ривожлантириш асосида 80 кишига янги иш ўринлари яратишни режалаштирганмиз. Ҳозирда юртимизда безакли, мевали дарахт кўчатларига эҳтиёж тобора ўсиб бормоқда. Шуни назарда тутиб, бу хайрли

ишга кўпроқ ҳисса қўшиш истаймиз. Шунингдек, "Трастбанк" ХОАББнинг Термиз филиали жамоаси томонидан халқ амалий санъатини ривожлантиришга кўмак бериш ва бошқа турдаги оилавий ҳунармандлар, амалий-санъат усталари фаолиятига, сайёҳлик хизмати равнақи учун амалий ёрдам беришга эътибор ортаётгани ҳаммамизни қувонтиради. Биз яқин келажакда бошқа йўналишларда ҳам иш юритишга киришмоқчимиз. Демак, доим миждо ишончига сазовор бўлаётган "Трастбанк" билан ҳамкорлигимиз ана шундай хайрли ишларда давом этаверади.

Боймурод ТЎХЛИЕВ,
"Surxandaryo Savdo Impeks" ОАЖ директори:

— Фаолиятимни бошлаганимда мен оилавий тадбиркор сифатида озиқ-овқат ва нооziқ овқат маҳсулотларини улгуржи ва айни пайтда чакана савдоси билан шуғулландим. 2013 йил аввалида вафли маҳсулоти ишлаб чиқаришни йўлга қўйиш нияти пайдо бўлди. Бизнес-режамни тузиб "Трастбанк"нинг Термиз филиалига мурожаат қилдим ва кўп вақт ўтмай менга 350 млн. сўм кредит ажратилди. Хитой аммаклатидан бу маблағга зарур асбоб-ускуналарни харид қилдим. Айни пайтда кичик корхонамиз тўла қувват билан ишламоқда, кунига ўн икки турдаги, жами икки тонна вафли маҳсулоти ишлаб чиқаряпмиз. Айни пайтда корхонамизда 20 нафар ишчи меҳнат қилмоқда. Банк ёрдамида шу тарзда ишлаб чиқаришни йўлга қўйиб, оиламиз даромади ошди, ҳатто хайрия тадбирларида иштирок этиш имконига ҳам эга бўлиб турибмиз.

Абдугани ТУРДИАЛИЕВ,
хусусий тадбиркор:

— Оиламиз узоқ йиллардан бери ҳунармандчилик билан шуғулланиб келади. Мен санъат коллежини тамомлаб, ҳунарманд акаларим ёнида ишладим. Уларга ёрдамлашарканман, амалий санъат ҳақидаги тасаввурларим

бойиди ва мен ўз аждодларимиз устаси бўлган йўналиш, яъни терига миниатюра услубида тасвир чизиш билан жиддий шуғуллана бошладим.

Ўтган йили тенгқурларим билан ижодий гуруҳ тузиб, уни "Турдиалиевлар" деб атадик. Биз ашёлар, нодир бўёқлар сотиб олиш мақсадида "Трастбанк" ХОАББнинг Амалиёт бошқармасига мурожаат қилдик. Бизга моддий ёрдам берилиб, керакли миқдорда кредит ажратилди. Биз ташаббусимиз ана шундай маблағлар билан рағбатлантирилиб, авлодлардан авлодларга ўтиб келаётган амалий санъатнинг бу турига қайта янги ҳаёт бағишлай олганимиздан жуда хурсандмиз, албатта.

Тожикул ПЎЛАТОВ,
"SAM-PLASTIK" хусусий корхонаси директори:

— Касбим қурувчи бўлганлиги боис, мамалакатимизда халқимизни қулай турар жойлар, корхоналарни эса замонавий офислар билан таъминлаш борасида нақадар катта ишлар олиб борилаётганини янада чуқурроқ ҳис этаман. Бу йил "Трастбанк"нинг янги иш бошлаган Самарқанд филиалига бизнес режамни тақдим этдим. Банк ходимларидан ҳам юридик, ҳам молиявий жиҳатдан маслаҳатлар олдим, режага керакли ўзгартиришлар киритилгач, ҳеч қандай монеликсиз менга ўз вақтида ва керакли миқдорда — 200 млн. сўм кредит ажратилди. Унинг эвазига хориждан шифтни қопловчи пластик ишлаб чиқарадиган дастгоҳларни ва хом ашё сотиб олдим.

Самарқанд шаҳрида ва Ургутда ижарага олинган биноларда ишлаб чиқариш йўлга қўйилди. Инженер-технологман, ўн бир нафар ишчига бош-қош бўлиб яхши натижаларга эришяпмиз. Маҳсулотимиз харидоригр бўлмоқда. Банкка кредит қарзларини ўз вақтида, кечиктирмай тўлаб бораёпмиз. "Соғлом бола йили"да биз "Трастбанк" билан ҳамкорликда ишлаб чиқариш ҳажмини янада кенгайтириш, янги иш ўринларини ташкил қилишни режалаштирганмиз.

Собир УСМАНОВ,
Тошкент шаҳар "MISTER SUNRISE" МЧЖ раҳбари:

— Корхонамиз 2010 йилда ташкил топган бўлиб, чакана ва улгуржи савдо билан шуғулланиб келдик. 2013 йилнинг июль ойида Чирчиқ шаҳри ҳудудидан ер сотиб олдик ва бу ерда замонавий тегирмон қурилишини бошлаб юбордик. Ўз маблағларимиз етарли эмас эди, шунда биз "Трастбанк" ХОАББ "Дархон" филиа-

лидан 2 млрд. сўмлик кредит олиш учун мурожаат қилдик. Мазкур кредит эвазига 2014 йил бошига келиб, янги, замонавий, технологик, қуввати суткасига 140 тонна ун маҳсулотлари ишлаб чиқарадиган тегирмонни ишга туширдик. Ҳозирги кунга келиб корхонамизда 18 та янги иш ўрни яратилди.

Шунингдек, банк томонидан эзгу мақсадларга йўналтирилган маблағлар ҳисобидан хайрли ишлар қилиш орзусидаги яна кўплаб ишбилармон ва тадбиркор юрдошларимиз тадбиркорлик бора-сида қувончли ютуқларга эришмоқдалар. Жумладан, Тошкент шаҳрида 2004 йилдан буён аҳолига тиббий хизмат кўрсатиб келаётган "NAJOD SHIFO" МЧЖга ўз фаолиятини кенгайтириш мақсадида ХОАББ "Трастбанк" Яққасарой филиали томонидан 2013 йил августда тузилган кредит шартномасига асосан хориждан 506 294 000 сўм миқдордаги юқори технологияли даволаш ва рентген анжомлари сотиб олиш учун кредитлар ажратилди. Ҳозирги кунда ушбу тиббиёт ускуналари тўлиқ олиб келтирилиб, аҳолининг тиббий эҳтиёжлари учун самарали фойдаланилмоқда. **Амина Рашид** раҳбарлик қилаётган мазкур МЧЖ банк олдидаги қарздорлигини ўз вақтида қайтариш билан бирга ажойиб ютуқларни ҳам кўлга киритмоқда.

2000 йилда ўз фаолиятини бошлаган чет эл капитали иштирокидаги "OFFICE PRINT" МЧЖ да қоғоз маҳсулотлари ишлаб чиқарилади. **Икром Мамасанов** раҳбарлигидаги мазкур МЧЖда ўтган давр мобайнида асосий фаолиятини кенгайтириш ишлари олиб борилди. Хусусан, ХОАББ "Трастбанк" Яққасарой филиали томонидан шу мақсадда 2013 йил май ойида 2 350.0 млн. сўм миқдорда кўчмас мулк ва юқори технологияли асбоб-ускуналар сотиб олиш учун кредит маблағлари ажратилди. Шунингдек, юмь ойига келиб 1 000.0 млн. сўм миқдорда лизинг хизматлари кўрсатилган. Ушбу банк кредитлари ва лизинг хизматлари эвазига ишлаб чиқариш суръати 2 баробар ошиб, яна 6 та иш ўрни яратилди.

Ҳа, бундай мисолларни яна давом эттириш мумкин. Муҳими, "Трастбанк" ХОАББ томонидан ўз вақтида қўллаб-қувватланган бу каби ташаббуслар, пировардида, соҳалар тараққиёти, халқимизнинг турмуш фаровонлигини оширишга хизмат қилмоқда.

"Трастбанк" ХОАББ
Ахборот хизмати

...Ёлғиз фарзанд бўлганидан Мурод (исм-шарифлар ўзгартирилган) жуда эрка ўсди, у нимани хоҳласа, уйда ҳеч ким Муродга "йўқ" деган эмас. Бироқ, улғайгани сари у кўча боласига айланиб борарди. Ота-онасидан кўра кўчадаги тенг-курларига меҳрибонроқ экани, улар учун ҳеч нарсани аямаслиги қилиқларидан билиниб турарди. Ҳали ўсмир ёшида бўлса ҳам ўзидай ўртоқлари билан улфатчилик қиладиган бўлиб қолди. Мактабни битиргач, унинг институтга ўқишга кириши ҳақидаги ота-она орзуларини саробга айлантириб, умуман ўқимаслигини айтди. Аввалига ошналариға кўшилиб, уяли алоқа аппаратлари олди-сотдиси билан шугулланиб юрди-да, кейин яна маишатга, кўнгилхушликка ружу қўйди.

Таассуф

тўлган Мурод бир қўли билан қизнинг юзига тарсаки тортиб юборди.

— Ҳали шунақами, мана, мана! — қиз энди учли пошналари билан машина ойнасини тепа бошлади.

Ойнанинг қирлигиндан ғазабланган ширакайф Муроднинг баттар жаҳли чикди. Қараса, қиз тинчланмайдиган, кўрқитмаса бўлмайди. Шу мақсадда ҳаёлига келган гапни айтди:

— Овозингни ўчир, бўлмаса устинга бензин сепиб ёқиб юбораман!

— Ҳих, — писанд этмади Мадина, — қўлингдан келадиган ишни гапирсанг-чи. Сендақаларнинг кўпини кўрганман. Ўзинг бир киракашсану, катта гапиришингни қара.

Йўлда илонизидек бўлиб, шиддат билан кетаётган "Матиз" илкис тўхтади.

— Нима дединг, яна бир марта қайтар, — ўшқирди Мурод ортига ўгирилиб.

— Киракаш, дедим, ки-ра-каш, янами, сен бир тийинга қимматсан, эшитдингми? — Мадина ётган қўли қўлларини осилтирганча йигитга қарамай пичинг қилди.

— Энди ўзингдан кўр, мендан яхшилиқ кутма, — шундай дея Мурод машинани ёқилғи қуйиш шохобчаси томон ҳайдади-да, бир ярим литрли елим идишда бензин сотиб олди...

Ароқ барибир ўз кучини кўрсатиб, маст бўлиб қолган Мадина нима бўлаётганини фаҳмлайдиган ҳолда эмасди. Мурод ҳам ақлини йўқотаётганини сира илғамасди.

— Умида, сен шу ерда тушиб қол, кейин олиб кетаман.

Тунги соат уч ярим. Мурод ширакайф Умидани туширди-да, машинани кенг далага бурди. Чанг йўлларни босиб даланинг қоқ ярмига боргач, уловни тўхтатиб, бир қўлида бензинли идиш, иккинчи қўли билан машинанинг орқа эшигини очиб, Мадинани тортиб туширди.

— Барибир мени кўрқитолмайсан, — Мадина тагин бўш келмади. — Бу қилмишинг учун ҳали жавоб беришингга тўғри келади!

— Шунақами, бу ерда ҳеч ким йўқ, кўриб турибсан-ку, — шундай дея Мурод идишдаги бензинни Мадинанинг бошидан куйди-да, маст-аласт ҳолда шунчаки кўрқитаяпти, деб бемалол уни мазах қилиб кулаётган қизни... ёқиб юборди ва машинасига ўтириб қочди...

Бироқ, унинг қочиши қайфи тарқалгунча эди, холос. Мурод Азизовнинг мудҳиш қилмиши тегишли далиллар билан исботланиб, суд томонидан унга нисбатан 20 йил муддатга озодликдан маҳрум қилиш ҳақси тайинланди. Ўғлининг машинада доим қизларни олиб юрганини судда эшитган Баҳодир ака Мурод бола пайтида унинг тарбиясида адашгани устига ўғли улғайганидан кейин ҳам яна янглишгани, бепарволик қилганини кеч тушунди. Ота-она ўзларини яна бефарзанд ҳис қилиб, надоматда қолишди.

Исматулла МАМАНОВ,
Жиноят ишлари бўйича
Тошкент вилояти суди судьяси.
Нурхон ЭЛМИРЗАЕВА,
журналист.

Табиат — дорихона

АСАЛ — МИНГ ДАРДГА ДАВО

Табиатнинг бебаҳо тўхфаси бўлган асалнинг шифобахшлигини таърифлаб, азалдан уни минг дардга даво, дейишади.

Немис стоматологлари шакар ва турли ширинликлар ёйишдан кўра, тишлар мустаҳкам бўлиши учун асал истеъмол қилиш афзал, деб қарашади. Шифокорлар мусобақалардан бироз олдин спортчиларга 200 гр. асал ёйишни тавсия этишади. Бу эса уларнинг тетик, бақувват бўлишига ёрдам беради.

Асал таркибида уч юзга яқин моддалар мавжуд. Булар қанд, яъни фруктоза ва глюкоза, сув, ферментлар, органик кислоталар, азот бирикмаси, витаминлар, ароматизатор, биологик моддалардир. Унинг таркибида 20 хил аминокислоталар бор. Асал асабни тинчлантириш, тетиклаштириш, томирларни кенгайти-

риш хусусиятига эга бўлиб, уйқу яхши бўлишини таъминлайди. Асаллари асал тайёрлаётганда нектар ингибин моддасини қўшади, натижада экологик мутлақо тоза маҳсулот ишлаб чиқаради.

Бактерияларни ўлдирувчи таъсирга эга бўлган ушбу неъмат тана тўқималарини тозалаб, шамоллашнинг олдини олади. Ошқозон-ичак трактини нормаллаштириб, ички аъзоларнинг фаолиятини яхшилайди. Хотирани тиклашга ёрдам бериш билан бирга қон айланишини яхшилайди. Мумкатак асали билан катаракта касаллигида кўзни даволаса бўлади.

У микробларни бартараф қилиш хоссасига эга бўлиб, стафилококк касаллигини даволайди. Агар асални очик ярага қўйилса, аввало яра қуриб қолмайди ва тез битиб, янги тери қоплайди. Шунингдек, асал ёрдамида алкоголизмни ҳам даволаш мумкин. Бунинг учун ҳар ярим соатда бир ош қошиқдан асал бериб турилса, аҳволи яхшиланиб, спиртли ичимликларни хушламайдиган бўла боради.

Юрак-қон томир касалликларида асалга гул чангини 1:1 аралаштирилиб истеъмол қилинса, бемор тузаллишига кўмаклашади. Чунки гул чангида инфаркт ва инсўлнинг олдини оладиган рутин моддаси мавжуд. Гул чанги ва асал аралашмасини икки ой давомига овқатдан ярим соат олдин кунига 1 десерт қошиқда ёб, оғизда бироз шимилади. 20 дақиқа мобайнида ҳеч нарса ёйиш, ичиш мумкинмас. Бу пайтда асал сўлақлар таъсири остида ўз натижасини кўрсатади.

Латофат САЪДУЛЛАЕВА
тайёрлади.

ТУНГИ ЗИЁФАТ ТУБАНЛИККА ЕТАКЛАЙДИ

қитиклаб юборди, у савдо дўконига югуриб кирди ва бир шиша ароқ кўтариб чикди...

— Мади, сен балони-ям биласан, — қизнинг елкасига қоқди Мурод балиқ еб ўтираркан. — Ёз жазирамаси ҳоритганда тунда сув бўйида овқатланиш-

нинг гашти бошқача-да.

— Ҳа, қандай дам олишнинг билиш керак, — кўзларини сузди Мадина. — Фақат биттагина шиша бизга камлик қилди-да.

Бу таклиф ҳам бажарилди. Учовлон машинага ўтиришиб, эринмасдан яна бир шиша ароқ олиб келишди.

— Вой, бошим тарс ёрилиб кетай деяпти, — кайфи ошиб қолган Мадина бошини орқага ташлади.

— Камроқ ичиш керак эди, — Мурод Мадинанинг олдида турган стаканни қўлига олди. — Бўлди, бошқа ичма.

— Менга бер ароқни, — сенсираб қўлини Муродга чўзди Мадина базўр бошини кўтариб.

— Йўқ, бермайман, бўлди.

— Бер бу ёққа, деяпман, — энди кўзларидан ғазаб сачратиб Муродга ташланди боягина мулоим бўлиб турган қиз. — Сен шу ерга олиб келиб мажбурлаб ичирмаганингда шундай бўлмасди. Энди узат.

— Мен мажбурлаб олиб келдимми, раҳматинг шуми ҳали?

— Ҳа, сен олиб келдинг, ҳамманг... санлар!

Мадина энди ошхонани бошига кўтаргудек шовқин қила бошлагач, Мурод уни етаклаб машина томонга юрди.

— Торт қўлингни! — Мадина бир силтаниб қўлини тортиб олиши баробарида ерга гурсиллаб йиқилди.

Мурод Умида билан биргалашиб уни машинанинг орқа ўриндиғига ётқизишди. Машина елдек учиб борар, Мадина эса йигитни ҳақоратлашдан тинмасди. Сабр косаси

Ижарага олган "Матиз" автомашинасида кира қилиб рўзгор тебратётган Баҳодир ака Муродни қандай қилиб бўлмасин, бирор юмуш билан банд қилишни ўйларди. Шу ниятда ўғлининг қўлига машинанинг калитини тутқазиб: "Ўғлим, кечкурунлари машина ҳайдашга кўзим ўтмай қолаяпти, сен эса ҳали ёшсан, ота-бола навбати билан ишлайлик, яхшигина пул топамиз", дея маслаҳат солди.

Чиндан ҳам, бир қўлдан кўра икки қўл яхши-да, тез орада рўзгорга амч барака кира бошлади. Бундан кўнгли ўсиб кетган онаизор эса энди ўғлининг бошини иккита қилиб қўйишни ўйлаб, муносиб келин излашга тушди. Шу ёзда тўй қилсак, ўғлимга анча ақл кириб қолаяпти, зора уйим-рўзгорим, дейдиган бўлса, дея умид қилди.

Бироқ, ота-онанинг хурсандчилиги узокқа чўзилмади. Мурод ёз ойларида Умида исмли қиз билан танишиб қолди-ю, унинг найрангларига илинди. Энди топган пулига у билан тунги ресторанларда маишат қилар, отаси пулнинг чўғи пасайганини айтганида "Нима қилай, кечаси мижоз кам", дея баҳона топарди. Умидани доим машинасида олиб юрарди. Шу орада уларга Умиданинг дугонаси Мадина ҳам қўшилди.

— Бугун бизни шаҳар четига ошхонага олиб боринг, у ерда зўр балиқ пиширишади, — дейишди қизлар бир кун.

Ўзининг ҳам қорни очқаб тургани учун Мурод қаршилиқ билдирмади. — Э, анавидан олмаймизми, шўртакина балиқ билан зўр кетади, — деб бармоғи билан томоғига чертиб ишора қилди Мадина. — У ошхонада ичкилик беришмайди.

Бу гап Муроднинг иштаҳасини

“ЭЙФЕЛНИ СОТАМАН!”

Хорижлик қизиқувчан тадқиқотчи-мутахассислар тарихда ўтган энг уста фарибгарларнинг рўйхатини тузиб чиқишган. Бундай фарибгарлардан бири Эйфель минорасини пуллаган Виктор Люстигдир.

Люстиг турли хил товламачилик усулларини ўйлаб топган, беш тилни яхши билган ва 45та исмдан фойдаланган. Биргина АҚШнинг ўзида уни 50 маротаба қўлга олишган ва ҳар сафар айби исботланмагач, озодликка чиқарилиб юборилган.

Викторнинг фарибгарлик бобидаги энг катта иши Париждаги Эйфель минорасини пуллагани ҳисобланади.

1925 йили Люстиг саргузашт қидириб, Парижга боради ва француз газеталарининг бирида Эйфель минорасининг эскириб қолгани ва таъмирга муҳтож эканлиги тўғрисидаги мақолага кўзи тушиб қолади. У бундан фойдаланиш йўлини излайди. Фарибгар ўзини Почта ва телеграф вазири деб тасдиқловчи сохта ҳужжат тайёрлаб, олти нафар милли-

онерга хат жўнатади. У ишбилармонларни қимматбахо меҳмонхонага таклиф этиб, миноранинг харажатлари жуда ҳам қўпайиб кетгани учун ҳукумат уни ёпиқ аукционда темир-терсак учун сотишга қарор қилганини айтади. Гўёки, Эйфель минораси кўпчилигининг севимли масканига айланиб қолгани учун бу савдони сир тутиш лозимлигини харидорларга уқтиради. Шундай қилиб, фарибгар минорани Андре Пуассонга сотади ва катта маблағни олиб, Венага қочиб кетади.

БИР ЙИГИТГА ШУНЧА КАСБ?..

Фердинанд Демара – ҳаёти давомида қўллаб касбдаги инсонлар қиёфасида фаолият юритган. У, ҳатто, ўрта мактабни ҳам тугатмаган, лекин маълумоти ҳақида ҳужжатлар тайёрлаб, турли касб кишилари ролларини бажариб келган.

Демара фарибгарлик фаолияти давомида курувчи-муҳандис, шериф ёрдамчиси, қамқоқона бошлиғи, психолог, адвокат, болалар ҳуқуқини ҳимоя қилиш хизмати эксперти, мо-нах, муҳаррир, саратон касаллиги бўйича мутахассис, жарроҳ хирург ва сотувчи “бўлиш”га улгурган. Кизиги шундаки, бу фарибгар бошқа товламачилардан фарқли равишда молиявий манфаатни қўп ҳам ўйламаган.

Наргиза СИДДИҚОВА
тайёрлади.

“Бахтли бўлинг”

сахифаси

ДАРДИМИЗ БИРУ ДАРДКАШИМИЗ ЙЎҚ

— Мумкинми, қизим?

— **Ассалому алайкум, отахон, келинг.**

— Ёнимдаги киши болаликдан бирга ўсган дўстим Эшмурод. Меники Тоғаймурод. Иккаламиз ҳам 65 ёшда-миз. Менинг кампири оламдан ўтганига саккиз йил бўлди. Уч фарзандим бор, ҳаммаси олий маълумотли, ўзларидан тинган. Кенжа ўғлим билан бирга яшайман ҳозир. Ҳамма шароитлар етарли, барака топгурлар, тўрт хонали уй қуриб беришган. Нафақам ўзимга етади. Ҳовлида каттагина иссиқхона бор. Ишлаб ўрганганман-да, эрмак учун ўша ерда ул-бул нарсаси парваришлайман. Эрталаб ўғлим билан келиним ишга, неваралар ўқишга кетишади. Кунни бўйи уйда ёлғиз қоламан. Ўғлим ўрга кетди, қизим кирга кетди, деганларидек, ҳаммаси ўз тирикчилиги билан банд. Қизларим ҳам шамолдек шошиб келиб-кетишади. Ҳаммаси ўз оиласи, юмуши билан банд. Болалар кексаларга фақат ширин таому, яхшигина парвариш керак деб ўйлашади. Бизнинг ҳам кўнглимиз бор. Оллоҳ берган умрни чиройли қилиб ўтказгимиз келади. Фарзандларимнинг розиликлари билан тахририятга ҳужжатларимни олиб келдим. 55-60 ёшгача бўлган, фарзандларидан тинган бир меҳрибон, суянчиқ излаётган аёл бўлса, уйланаман.

— Тўғриси айтсам, мени газетанинг иккинчи сониде чиққан “Бир меҳрибон бормикан?” номли мақола муаллифи Замира аянинг тақдири қизиқтириб қолди, — дея гап бошлади шу пайтгача дўстининг сўзларини бўлмайд жимгина тинглаб ўтирган Эшмурод ота. — Шу аёлнинг ҳаёти меникига ўхшаб кетаркан. 42 ёшимда аёлим билан маълум сабабларга кўра, ажрашганман. Бир ўғил, бир қизимни ўзим катта қилдим. Опа-сингилларим ҳали ёшсиз, уйлантириб қўйилди деб қўп бора қистовга олишди, лекин рози бўлмадим. Чунки фарзандларимни кўзим қиймади. Турмушнинг яхши-ёмон кунларини, Худога шукри, энгиз ўтдим. Иккисиниям ўқитиб, уйли-жойли қилдим. Олти нафар неварам бор. Яқинда қизим билан ўғлим, дада, энди уйланинг, ўзингизга мос аёл топсангиз биз қарши эмасмиз, дейишди. Агар мумкин бўлса шу аёлнинг телефон рақамини берсангиз.

— Марҳамат, Замира аянинг телефон рақами, бу эса уй манзили.

— Раҳмат, барака топинглар. Агар оғайнимга мос аёл чиқиб қолса, ҳар берарсизлар.

**ЭШМУРОД,
ТОҒАЙМУРОД,
Тошкент вилояти.**

ҚАЛБ КЎЗИ КЎР БЎЛМАСИН

Ушбу мактубни дилимда ўқинч ва чуқур қайғу алам билан сизларга юб-райпман. Кўзларим ожизлиги сабабли дил изхоримни хияним Гулшоодага ёздирришга мажбур бўлдим. Мен ҳам аслида онадан соғлом, дуркун туғилганман. Ҳамма йигитлар қатори Ҳарбий хизматни ҳам аёло даражада ўтадим. Ёшлигимдан спортнинг кураш турига қатнашганим сабабли жисмоний жиҳатдан бақувватлигим билан тенгдошларим орасида ажралиб турардим. Мактабдош қизларнинг кўпчилиги мен билан танишиб, яқин дўст бўлишни орзу қилишарди. Аммо менинг кўнглим Жиззахда яшовчи холамнинг қизи Ширинда эди. Ширин ҳам менга бефарқ эмас, тез-тез телефон орқали суҳбатлашиб, бир-биримизга сирли мактублар ёзиб турардик. Таътил бўлди дегунча Жиззахга ошиқардим. Бир кунни онам ўрта-миздаги сирдан воқиф бўлиб қолди. У қулоғин билан ҳам, бу қулоғин билан ҳам эшитиб қўй, холамнинг қизи сенга сингил қатори, уни келин қилолмаймиз, деб қатъий шарт қўйди. Аммо биз бир-биримизга талпинавердик. Муҳаббатимизга қарши ота-оналаримизни айблардик. Ҳатто иккимиз келишиб, қочиб кетмоқчи ҳам бўлдик. Бундан хабар топган онам маҳалла-қўй ичида шарманда бўлишдан қўрқиб, иккимиздан бошқа ҳамма қарши бўлса-да, тўйга розилик берди. Афсус, кўзимга севган ёримдан бошқа нарсаси кўринмасди. Аммо вақт ҳамма нарсаси ойдинки киритди. Биринчи фарзандимиз Чарос ногирон туғилгач, яна фарзанд кўришга икки-лашиб қолдик. Уни доволатиш учун ҳатто хорижга ҳам бориб келдик. Афсуски, натижаси бўлмади. Ундан кейин туғилажак болаларимга умид билан қарагандик, негадир улар кетма-кет нобуд бўла бошлади. Ҳаётимда маъно-мазмун қолмади. Ширин ҳам борган сайин гўлдек сўла бошлади. Тақдир бизни бундан ҳам оғирроқ дард билан синади. Мана шу аламларни унуттиш учун хорижга ишлагани кетдим. Қурилишда ўзим каби йигитлар билан дўстлашиб олдик. Баланд қаватли миноранинг еттинчи қаватидан йиқилиб, орқа миям шикастланди. Бош мия жароҳати натижасида иккала кўзларим ҳам ожизла-ниб қолди. Бу дардга ҳам кўнликдим. Ҳаётда энг ёмони, инсоннинг қалб

кўзи кўр бўлмасин экан. Шириннинг қолган умрига ҳам зомин бўлишни ис-тамадим ва унинг розилиги билан аж-рашдик.

Ёшми 39 да. Ўзим каби бирор камчилиги бор аёл бўлса, қолган ум-римизни бир-биримизга далда бўлиб ўтказардик, деган умидда сизларга мактуб йўллаяпман.

**САМАНДАР,
Самарқанд вилояти.**

ҚУДАЛАР СИНОВИДАН БЕЗДИК

— Мен Ҳалима опангизман, — дея гап бошлади Тошкент шахридан қўнғирок қилаётган аёл. — Ёдингизда бўлса бундан икки ой олдин укам Давлатбекка муносиб аёл топилса, деб мурожаат қилувдим. Тошкент шахри-да яшовчи 45 ёшли Мунаввара исмли аёлнинг телефон рақамини олгандим ҳам. Қўнғирок қилсам, гўшаки унинг онаси Салима опа олди. Танишувдан сўнг дам олиш кунни икки ёшни учра-шувга чиқишларига келишиб олдик. Учрашувдан қайтган укам тўй ҳаракат-ларини бошлайверишимизни айтгач, яна қизнинг онасига қўнғирок қилдим. У кангиз қизимга ҳам маъқул тушиб-ди. Лекин бир марта оғзимиз куйган. Шу сабабли яхшилаб суриштирсак, розимиз, деди. Орадан уч кун ўтиб, Давлатбек яна учрашувга чиқди. Бу гал Салима опа ҳам қизи билан бирга келиб, укамни суратга олиб, роса сўроқ-саволга тутибди. Буюм етмаган-дек, укамнинг паспорти нухасиниям олибди. Бу аёлнинг талабларини тўғри тушунишга ҳаракат қилдик, лекин ўзимиз қизнинг шифокорлигидан бошқа ҳеч нарсани билолмадик. Ҳатто қайси шифохонада ишлашини ҳам тайинли айтмабди. Мана, икки ойдан бери ўша аёл тинмай қўнғирок қилиб, ҳали у маълумотни, ҳали бу маълумот-ни сўрайвери-б, зада қилиб юборди. Маҳалламизга ҳам икки марта келиб, қўни-қўшнилардан суриштириб кетиб-ди. Охири бир кун хунобим чиқиб, сиз ўзи изкувар эмасмиз, деб юборсам, жажли чиқиб, гўшаки қўйиб қўйди. Укам ҳам безиллаб қолди ва охири умуман телефон қилмайдиган бўлди. Давлатбекнинг **ёши 47 да.** Сариштали, касб-кори тайин Тошкент шахрида яшовчи 40 ёшгача бўлган аёл бўлса уни уйлантирмоқчимиз.

**ҲАЛИМА,
Тошкент шахри.**

ТАХРИРИЯТДАН:

«Бахтли бўлинг» рукнига хат йўллаётган ёки бевосита мурожаат қилаётган фуқаролар паспорт нухаси ва яшаш жойидан (маҳалла кўмитасидан) маълумотнома тақдим этишлари шарт. Шунингдек, аж-рашганлар бўлса, суд қарорининг нухасини топширишлари талаб этилади.

МУРОЖААТ УЧУН ТЕЛЕФОН: 234-25-46

ҲОЙДАЛИ МАСЛАҲАТЛАР, ҲОЙДАЛИ МАСЛАҲАТЛАР

- Типи ювилганда пастага ярим грамм путрун кукуни, яъни, ичимлик соласи қўшиб ювилса, сарғайган тишлар ошпоқ туста киради.
- Кумуш тақинчоқлар инсон саломатлигига ижобий таъсир кўрсатишни аниқланган.
- Сувни узоқ қайнатиб ёки аввалдан қайнатилган ва совиб қолганини қайтадан қайнатиб, чой дамлаш ни-ҳоятда зарарлидир.
- Овқатга туз солишдан аввал кераккича миқдорини сувга солиб қайнатиш лозим.

- Қақшон севиб истеъмол қиладиганлар ичимликка 2-3 томчи лимон шарбатидан қўшиб ичишса, янада хуш-таъм бўлади.
- Пишлоқни узоқ сақлашни истасангиз, уни қо-қоқди илтига жойлаб, ёнига бир бўлак оқ қанд солиб қўйсангиз кифоя. Икки ҳафтадан кейин ҳам пишлоқ сифатини йўқотмайди.
- Қаҳва таркибида асаб тизимини қўзғатувчи кофе-ин моддаси мажмули сабабли болаларга қаҳва ичиш тавсия этилмайди.

ШАҲОДАТ тайёрлади

ОТАСИНИНГ ОРИ БЎЛАР ҚИЗАЛОҚ

Кеча бир йигитнинг дўстига телефон орқали «Э, кўрмайсанми, буни-саям қиз!» деганини эшитиб қолдим ва кўнглимда алланечук орғиқ билан шу дардларни қоғозга туширдим.

Оилангизда қизалоқ дунёга келди-ми? У ҳолда Яратган сизга жуда меҳр-мунозир экан. Чунки ҳадемай, унинг ширин қилиқлари хонадонингизни қувончга тўлдиради. Кўнғироқдай овози билан сўзлаганида, унга борингизни бергудек бўласиз...

Қизингиз улғая боргани сайин унингиз файзга тўлиб бораверади, кўнглингиз эса меҳрдан юксалади. Фариштадай беғубор нурийдангизнинг бағрингизда меҳмон эканини ўйлаганингизда, юрагингиз ширин ҳисдан энтиқади. Кун келиб оstonангиздан совчилар бўйлаб бошлаганида, қизингизни қиз эмас, балки сизнинг юзингиз, обрўйингиз, номусингиз эканини англай бошлайсиз. Диллингизнинг энг пинҳон бурчагида ёп-ёруғ тилак яшайди: «Қизимга бахт бер, Худойим»...

Қизи бор эракларнинг кўнгли юмшоқ бўлади. Улар бировлардан ёмонлик кўрганларида ҳам, бировга ёмонлик соғинмайдилар. Кўз ўнги-ларида доим фариштамонанд қизлари туради. «Онагинам, фариштагинам» дея эркалаб ўстирган қизларини оппоқ либосда келинлик уйига оқ фоти-ха билан кузатаётган отанинг қал-бидида титроғу кечинмаларни сўз би-

лан ифодалаш мушкул. Дийдаси қаттиқ оталар ҳам бу лаҳзаларда кўз ёшларини тия олмайдилар. Негаки, бағрида йиллар давомида асраб-авайлаб ўстирган гулини у ўзга қўлларга тутқазмоқда. Гўё унинг вужудидан бир илдизни узиб олиб кет-моқдалар...

Бир отани биламан. Уч қизнинг отаси эди у. Қаттиққўлиги шу даражада эдики, қизлар ота кўзига тик қараш тугул, бир дастурхон устида минг хижолат билан ўтиришарди. Ота ҳар бир қизини ўқитди, бирини ўқитувчи, иккисини шифокор қилди. Уларнинг ҳар бирини узатганидан сўнг ота бўлмиш икки-уч ҳафтагача тонг-сахарлаб машинасини юргизарди-да, қизлари тушган маҳалла кўчасининг бошига бир бориб келарди. У қизининг эрта турганини, очик чехра би-

лан кўча супураётганини кўргач, хотиржам ҳолда уйига қайтарди...

Кўряписими, оталар қанчалар қаттиққўл бўлмасин, улар қизларини буюк бир қудрат билан севадилар. Меҳрини ҳар куни изҳор қилмаслиги мумкин, бироқ қизининг юзларига, кўзларига қараганида, онасини, опа ё синглисини кўргандай бўлиб, юрагидаги гашликларни унутди.

Худо фақат ўғил билан сийлаган оталар-чи? Уларни қайнота бўлганларидан кўринг. Қайноталар келинларини қизидай кўриб, бир бошқача меҳр билан қарши оладилар. Ҳар лаҳзада келинларга юраклари ачишиб туради, беғубор ва самимий тарзда уларни эҳтиётлагиси келади.

Аёл бўлсам-да, оталарнинг бу ҳолатини сезаман. Ва икром бўламанки, оталар меҳри оналарнинг муҳаббатидан-да зиёда. Бу шундай покиза ва қутлуг меҳрики, шу боис биз нозик елкамизни адл тутиб юра оламиз. Улар борки, кўнглимиз тўқ, бу бир кам дунёда. Ҳаётнинг долғалари юрагимиз ойнасини синдириб қўймайди...

Ёнимизда падаримиз, алпкелбат ака-укамиз ва умр йўлдошимиз борми, демак, бахтимиз ҳам, бағримиз ҳам бутундир!

... Яна қиз кўрганидан кўнгли озурда бўлган укам, дарҳол оғриқларингиз ўрнини яхши ўйларга бўшатинг. Қизалоқ, ахир ўз зурриёдингиз, унинг мунчоқ кўзларидаги ажиб беғуборликни бошқа жойдан топишингиз мушкул. Эртага у сизга раҳматлар олиб келгувчи гулдор, бугунданок бу гулнинг кўнглини синдириб қўймаг...

Шахло ТОШБЕКОВА.

АЧЧИҚ САБОҚ

«Чекиш инсонни ўлдиради», «Чекиш ҳаёт учун хавфли», деган ёзувларни тамаки қутиларида кўп ўқиганмиз. Баъзан ёш болаларнинг ҳам хавасмандлик билан бу ярамас одатга тақлид қилаётганини кўриб, ачиниб кетаман. Катталарнинг йўл қўяётган бу каби даҳшатли хатолари нега уларнинг ортидан келаётган кичикларга сабоқ бўлмаслиги керак?

Кеча ўқиб қолдим: кашандалик ёки гиёҳвандлик, ичкиликка мубтало бўлганларнинг аксарияти иродасиз одамлар экан! Жудаям тўғри баҳо шу. Ҳисоб-китобларга кўра, бир қўти тамаки инсон умрини 10-15 дақиқага, 14-15

ёшдан чекишни бошлаганлар умрининг 8 йилини нобуд қилар экан. Энг ёмони, улар нафақат ўзларини, ҳатто соғлом турмуш тарзига қатъий риоя қилаётган инсонларнинг ҳам саломатлигига зиён етказётганини қандай изоҳлаш мумкин?

...Соат миллари чопкиллаб борар экан, шамолдай елиб ўтиб бораётган умримизда ҳар ким ҳар хил йўлни танлайди. Инсонга бир мартагина ато этиладиган ҳаётимизни яхши амаллар билан безасак, яхши эмасми?

Зебунисо АБДУАЛИМОВА,
Самарқанд вилояти

Қўшработ туманидаги 35-мактаб ўқувчиси.

РЕКЛАМА • РЕКЛАМА • РЕКЛАМА • РЕКЛАМА • РЕКЛАМА • РЕКЛАМА • РЕКЛАМА • РЕКЛАМА

«ЎКТАМХОН-НУР» ўқув маркази

қуйидаги ўқув курсларига таклиф этади:

Тикувчилик — 3 ой.
Тўй ва оқшом либослари — 1-2 ой.
Аёллар костюм-шимми, плаш-пальто — 1-2 ой.
Ҳамшира — 6 ой. 4 ойи ўқиш, 2 ойи амалиёт.
Ҳамшира (тезкор) — 3-4 ой (амалиёти билан).
Тиббий массаж — 3 ой (2 ойи ўқиш, 1 ой амалиёт).
Торт ва пишириқлар — 2 ой.
Олий торт безатиш курси — 1 ой.
Уйғур, Европа таом ва салатлари — 2 ой.
Жаҳон таомлари — 2 ой.
Аёллар сартарошлиги — 3 ой.
Тўй ва оқшом турмаклари ва макияж — 1 ой.
Бухгалтерия ҳисоби — 3 ой (0 дан балансгача).
Элита парда ва чойшаблар тикиш — 1 ой.
Элита парда ва чойшаблар тикиш олий курси — 1

ой.
Бичиш-тикиш, моделлаштириш ва малака ошириш — 1 ой.
Сартарошлик — 2-3 ой (ўғил болалар учун).
Тирноқ, кеприк ўстириш ва дигипелляция — 1 ой.
Каштачилик — 3 ой (машинкада вышивка).
Тўқувчилик — 3 ой.
Инглиз тили — 3 ой, рус тили — 3 ой, турк тили — 3 ой, корейс тили — 3 ой.
Бисер, яъни мунчоқ тикиш — 2 ой.
Декоратив гул ясаш — 1 ой. Сарпо қўти ва саватлар ясаш — 1 ой.
Бисердан гуллар, дарахтлар ясаш — 2 ой.
Карвинг (мева ва сабзавотлардан композиция ясаш) — 3 ой.
Компьютер сабоқлари — 2 ой, Интернет — 1 ой.

Барчаси амалиёти билан. Ётоқхона мавжуд.

Ўқишни тугатганларга ДИПЛОМ берилади.

МАНЗИЛ: Юнусобод тумани 3-мавзе 1-уй 31-хона. МЎЛЖАЛ: Юнусобод деҳқон бозори бош тарафи орқасида.

Тел: (8 371) 221-17-95, 221-77-72, +99894 678-50-30 225-97-93 (18⁰⁰ дан 22⁰⁰ гача).

ФИЛИАЛ МАНЗИЛИ: Ҳамза тумани Фарғона йўли кўчаси 4-уй 40-хона. МЎЛЖАЛ: Қўйлик кийим бозори рўпарасида.

ТЕЛ: (8371) 295-97-82, +99894 678-50-30 (кундузи)

Муассислар: Ўзбекистон Хотин-қизлар қўмитаси, «Болалар ва оилаларни қўллаб-қувватлаш» ассоциацияси (Болалар жамғармаси) ва «Соғлом авлод учун» ҳалқаро хайрия жамғармаси

Тахририятга келган қўлёзмалар муаллифларга қайтарилмайди. Реклама материаллари мазмуни учун тахририят жавобгар эмас.

«Шарқ» нашриёт-матбаа акциядорлик компанияси босмахонасида чоп этилди. Тошкент, Буюк Тўрон кўчаси, 41-уй. Босишга топшириш вақти — 15:00. Босишга топширилди — 15:00.

E-mail: oilavajamiyat@sarkor.uz

ISSN 2010-7609

МАНЗИЛИМИЗ: Тошкент — 100000. Амир Темур кўчаси 1-тор кўча, 2-уй. Мўлжал: Олой бозори ёнида

Бош муҳаррир:
Норқобил ЖАЛИЛОВ

Навбатчи муҳаррир — Дилором МАТКАРИМОВА
Саҳифаловчи — Илҳом ЖУМАНОВ
Мусаххилар — Саидгани САЙДАЛИМОВ,
Гулноза БОБОЕВА

СПОРТ...СПОРТ...СПОРТ...

ДЗЮДО. Россияда дзюдо бўйича Осиё ва Европанинг энг кучли полвонлари ўртасида жамоавий мусобақа бўлиб ўтди. Осиё терма жамоаси сафида гиламга чиққан «Универсиада — 2013» мусобақаси голиби Яхё Имомов жаҳон чемпионати қумуш медали совриндори ва Европа чемпиони Автандил Цкртишвили (Грузия) устидан зафар қучиб, Осиё терма жамоаси ҳисобига бир очко келтирди.

ФУТБОЛ. Осиё чемпионлар лигасига тайёргарлик кўраётган мамлакатимиз етакчи жамоалари БАА давлатида ташкил этилган ўқув-машгулот йиғинларида бир неча ўртоқлик учрашувларини ўтказди.

Тошкентнинг «Локомотив» футболчилари ўқув-машгулот йиғини доирасидаги сўнгги ўртоқлик учрашувида Россиянинг «Урал» жамоасига қарши ўйнади. Вячеслав Шевченко ва Александр Шадрин томонидан киритилган голлар ҳамюртларимизга 2:1 ҳисобида ғалаба келтирди.

«Бунёдкор»нинг «Динамо» (Москва) футболчиларига қарши ўйинида ҳисоб очилмади — 0:0.

САМБО. Қозоғистонда самбо бўйича ўтказилган жаҳон кубоги босқичида дунёнинг йигирмага яқин давлатидан 350 нафар спортчи голиблик учун куч синаяпти.

Мусобақада юртимиз шарафини ҳимоя қилган Сарбон Эрназаров 68 килограмм вазн тоифасидаги беллашувда бронза медалини қўлга киритди. Жанговар самбо бўйича баҳсларда қатнашган жаҳон чемпиони Истам Кудратов ҳам оғирлиги 74 килограмм самбочилар ўртасида учинчи ўринни эгаллади.

ТЕРРИ МУРАББИЙ БЎЛМОҚЧИМИ?

«Челси» ва жамоа ҳимоячиси Жон Терри янги шартнома борасида музокара олиб бормоқда.

Футболчининг айни вақтдаги шартномаси муддати 2014 йил ёзида якунига етади. Футболчи яна икки йиллик шартнома имзолашни истамоқда.

«Челси» раҳбарияти эса Террига бир йиллик шартнома таклиф қилгани ҳолда, фаолиятини яқунлағач клуб мураббийлар тизимида ишлаб қолишга имкон яратиб бермоқчи.

Интернет манбалари асосида
Илҳом ЖУМАНОВ тайёрлади.

ЭЪЛОН!

Тошкент Радиотехника касб-хунара коллежи томонидан Абдуллаев Баҳадир Иноятуллоевич номига берилган регистра-ция №081 бўлган 366731-рақамли диплом йўқолганлиги сабабли БЕКОР ҚИЛИНАДИ.

Ўзбекистон Матбуот ва ахборот агентлигида 0169-рақам билан рўйхатга олинган. Буюртма Г — 138. Формати А-3, ҳажми 2 табоқ. Адади — 8833. Баҳоси келишилган нархда.

ОБУНА ИНДЕКСИ — 176

Қабулхона: (тел-факс) 233-28-20
Котибият: 234-76-08
Мухбирлар: 233-04-50
«Оила» бўлими: 234-25-46

Web-site: oilavajamiyat.uz

1 2 3 5